

RUNDSPØRGE: OPBAKNING TIL LOVFORSLAG OM FYSISK INDGRIBEN LEDSAGES AF BEKYMNINGER

Udarbejdet af
Emma Wæge, seniorkonsulent
Lise Bendix Lanng, seniorkonsulent
Silja Christiane Madsen, projektassistent

Februar 2026

Tænketanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu

Indhold

Baggrund	6
Hovedkonklusion	8
Implikationer	10
Holdninger til lovforslaget	12
De adspurgte lærere og pædagoger forventer, at lovforslaget vil påvirke deres arbejde positivt	12
Især muligheden for bedre at kunne beskytte de øvrige elever fremhæves som positivt	14
Bekymringer vedrørende lovforslaget	16
Den primære bekymring er, at fysisk indgriben træder i stedet for forebyggelse	16
Udfordringsbilledet	18
Oplevelser med udfordrende elevadfærd er udbredt blandt personalet i rundspørgen	18
Fysisk guidning er relativt udbredt, mens fastholdelse af elever er mindre anvendt	19
Data og metode	21
Litteraturliste	23

01

Baggrund

Baggrund

I november 2025 sendte Børne- og Undervisningsministeriet et lovforslag om fysisk indgriben i grundskolen i offentlig høring. Forud for lovforslagets fremsættelse havde både BUPL og DLF peget på usikkerhed om lærere og pædagogers rammer for fysisk indgriben (BUPL, 2025; DLF, 2025). Lovforslaget skal, ifølge ministeriet, "indføre udtrykkelige regler om skolens omsorgsansvar og fysisk indgriben i grundskoler" (BUVM, 2025). Desuden rummer lovforslaget en udvidet hjemmel til magtanvendelse.

Lovforslaget har mødt både opbakning og kritik i høringsprocessen. Aktører som Danmarks Lærerforening, BUPL og Skolelederforeningen anerkender behovet for handling og peger på alvorlige udfordringer i skolerne hverdag. Samtidig udtrykker organisationerne betydelige bekymringer – blandt andet for, om udvidet adgang til fysisk indgriben risikerer at fortrænge forebyggende og pædagogiske indsatser, samt om ansvaret i for høj grad vil blive placeret hos den enkelte medarbejder uden tilstrækkelig støtte.

Debatten har imidlertid været præget af enkeltstående undersøgelser, fx BUPL (2025) og DLF (2025). Der mangler et samlet vidensgrundlag, der belyser de holdninger og bekymringer, som lærere, pædagoger og skoleledere har i forhold til lovforslaget.

Denne analyse leverer et bidrag til at udfylde det videnshul. På baggrund af en rundspørge blandt lærere, pædagoger og skoleledere i folkeskoler forsøger vi at kvalificere debatten om – og den eventuelle implementering af – lovforslaget på tre måder. For det første redegør vi for holdninger til lovforslaget, og hvorvidt lærere, pædagoger og skoleledere i rundspørgen er enige. For det andet giver analysen et indblik i, hvilke bekymringer lærere, pædagoger og skoleledere har vedrørende lovforslaget. Endelig har vi også spurgt ind til udfordringsbilledet og til eksisterende praksis, hvad angår fysisk indgriben. Her svarer de adspurgte fx på, om de har oplevet elevadfærd, der udsætter andre for fare, krænkende adfærd eller forstyrrelser i timen. Det er vigtigt at understrege, at resultaterne fra rundspørgen ikke skal blive fortolket som repræsentativt for alle skoler og deres personale (se boks nedenfor for uddybning).

Kort om metode

Rundspørgen blev gennemført ved hjælp af digital indsamling i januar 2026 og omfatter 965 respondenter, som er ansat i den danske folkeskole. For at distribuere rundspørgen inviterede vi skoleledere på landets folkeskoler til at videreformidle rundspørgen til deres medarbejdere. Givet indsamlingsmetoden er der en indbygget risiko for selektionsbias i forhold til, hvilke skoleledere, lærere og pædagoger der har valgt at åbne og besvare rundspørgen. Denne form for selvselektion kan indebære, at respondenter med særligt stærke holdninger til emnet eller flere oplevelser af behov for fysisk indgriben i højere grad har valgt at deltage. Det har ikke været muligt at vurdere respondentgruppens repræsentativitet i forhold til den samlede population af ansatte i den danske folkeskole. Resultaterne bør derfor tolkes som indikative og ikke som udtryk for entydige konklusioner. Læs mere i kapitlet "Data og metode".

02

Hovedkonklusion

Hovedkonklusion

- **Et flertal i vores rundspørge forventer, at lovforslaget vil have en positiv betydning for deres arbejde.** 61 pct. af lærerne og 67 pct. af pædagogerne i rundspørgen forventer, at det vil påvirke deres arbejde positivt, hvis lovforslaget bliver vedtaget. Andelen er lidt mindre blandt skolelederne (44 pct.). De positive vurderinger blandt de adspurgte handler især om at styrke muligheden for at beskytte de øvrige elever, beskytte eleven, der gribes ind over for, og skabe større retssikkerhed for personalet.
- **Opbakningen ledsages af markante bekymringer.** 22 pct. af skolelederne mener, at lovforslaget vil påvirke deres arbejde negativt. Andelen er 12 og 9 pct. for hhv. pædagoger og lærere. Den mest udbredte bekymring er, at fysisk indgriben risikerer at træde i stedet for forebyggelse.
- **Holdningerne lader til at variere mellem faggrupper og i forhold til erfaring.** Pædagogerne i rundspørgen er generelt mere positive, men også mere bekymrede. Ansatte, der har anvendt fysisk indgriben, er markant mere positive over for lovforslaget end personale uden.
- **Flertallet af deltagerne i rundspørgen har oplevet udfordrende elevadfærd.** Et flertal af både lærere og pædagoger fra rundspørgen har inden for det seneste år oplevet elevadfærd, der har været fysisk farlig, chikanerende eller væsentligt forstyrrende for undervisningen. For eksempel har 44 pct. af lærerne og 65 pct. af pædagogerne i løbet af det seneste år oplevet, at en elev udviste adfærd, der udsatte personalet for fysisk fare. Knap 9 ud af 10 pædagoger og 6 ud af 10 lærere har oplevet, at en elev udviste adfærd, der udsatte eleven selv og/eller andre elever for fysisk fare.
- **Mange lærere og pædagoger tilkendegiver i rundspørgen, at de har anvendt fysisk indgriben allerede.** Over halvdelen af lærerne og 78 pct. af pædagogerne har inden for det seneste år fysisk guidet en elev væk fra en situation, mens 21 pct. af lærerne og 38 pct. af pædagogerne i løbet af det seneste år har fastholdt en elev.

03

Implikationen

Implikationer

Rundspørgens resultater peger på, at der er potentiale for, at lovforslaget kan understøtte lærere og pædagogers arbejde, men også på væsentlige opmærksomhedspunkter i forhold til lovforslaget og dets implementering. Et flertal af både lærere og pædagoger forventer, at lovforslaget vil få en positiv betydning for deres arbejde, særligt i forhold til at kunne beskytte de øvrige elever, den elev, der gribes ind over for, samt personalets retssikkerhed.

Når der ikke er flere blandt de adspurgte, der vurderer, at lovforslaget vil kunne bidrage til at skabe ro og orden, kan det indikere, at der i forhold til folkeskolens problemer med uro er behov for andre tiltag, herunder styrkede forebyggende indsatser og andre pædagogiske greb, som rækker ud over rammerne for fysisk indgriben.

Endelig peger rundspørgen på en udbredt bekymring for, at fysisk indgriben kan komme til at træde i stedet for forebyggende indsatser. Dette understreger behovet for, at lovforslaget bliver justeret eller implementeret med et tydeligt fokus på forebyggelse og klare rammer for, hvornår fysisk indgriben kan benyttes. Desuden vil det være relevant, at man følger udviklingen i brugen af fysisk indgriben efter en eventuel implementering.

04

Holdninger til lovforslaget

Holdninger til lovforslaget

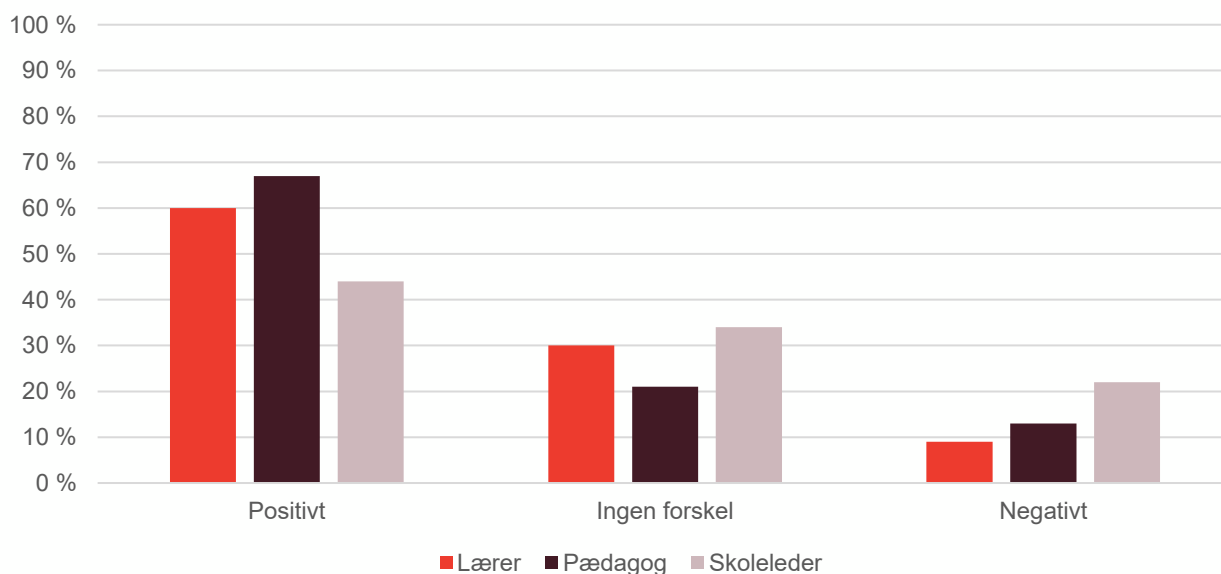
De adspurgte lærere og pædagoger forventer, at lovforslaget vil påvirke deres arbejde positivt

I vores rundspørge forventer 6 ud af 10 lærere, at det vil påvirke deres arbejde positivt, hvis lovforslaget bliver vedtaget, jf. figur 1. Andelen er lidt større blandt pædagoger (67 pct.), men lavere blandt skoleledere (44 pct.). 30 pct. af lærerne mener derimod ikke, at lovforslaget vil gøre en forskel, mens 21 pct. af pædagogerne mener det samme. Blandt skoleledere er andelen noget højere, 34 pct.

2 ud af 10 – 22 pct. – af skolelederne i vores rundspørge mener ligefrem, at lovforslaget vil påvirke deres arbejde negativt. Andelen er 12 og 9 pct. for hhv. pædagoger og lærere.

I vores rundspørge er der ikke indikationer på, at der er overordnede forskelle på, hvad lærere og/eller pædagoger forventer, alt efter om de arbejder hhv. i indskolingen, på mellemtrinnet eller i udskolingen. Der er heller ikke indikationer på forskelle på baggrund af klassestørrelse.

Figur 1 // På en skala fra meget positivt til meget negativt, hvordan forventer du, at det vil påvirke dit arbejde, hvis lovforslaget bliver vedtaget?

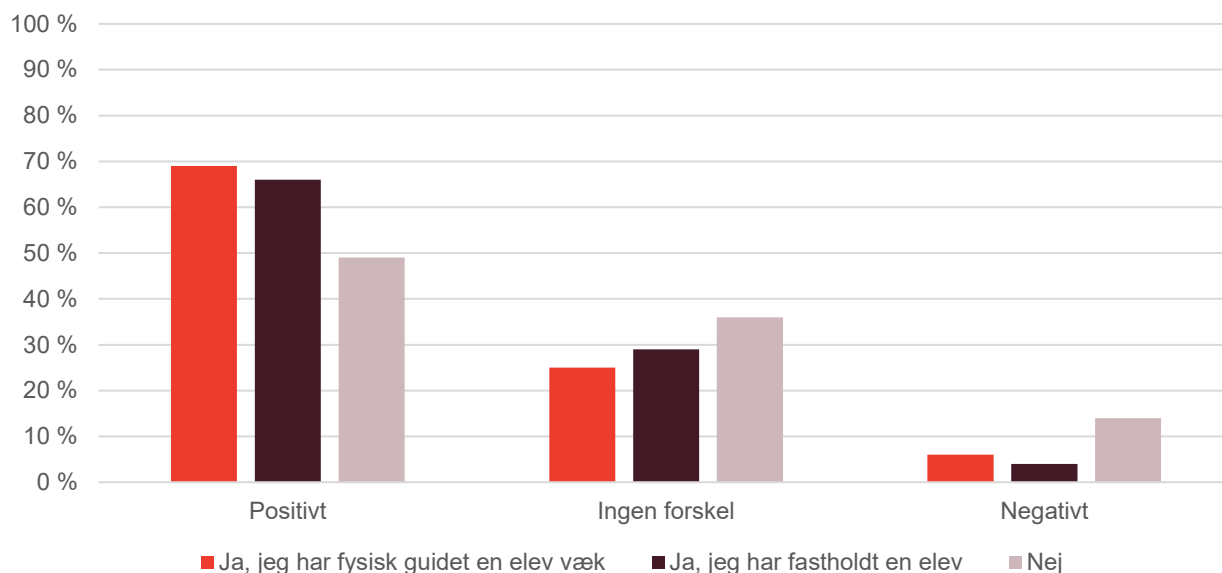

Kilde: Rundspørge gennemført af DEA

Anm.: Respondenterne har fået følgende citat fra lovforslaget, inden spørgsmålet. Regeringen har fremsat et lovforslag, hvor det blandt andet foreslås at "skolens personale kan fastholde eller føre en elev væk fra en situation. Det kan være, når det er nødvendigt for at afværge, at eleven ødelægger eller beskadiger ting eller ejendom, eller hvis eleven udviser en adfærd, der er til fysisk fare, chikanerende eller krænkende for eleven selv, øvrige elever eller personalet, eller hvis eleven væsentligt forstyrrer undervisningen for andre". "Meget positivt" og "Positivt" er slået sammen, og "Meget negativt" og "Negativt" er slået sammen.

Lærere, der i rundspørgen tilkendegiver, at de tidligere har benyttet sig af fysisk indgriben, ser også mere positivt på lovforslaget, jf. figur 2. Tendensen er den samme blandt pædagoger og skoleledere.

Figur 2 // På en skala fra meget positivt til meget negativt, hvordan forventer du, at det vil påvirke dit arbejde, hvis lovforslaget bliver vedtaget? Delt op på tidligere erfaring med fysisk indgriben blandt lærere

Kilde: Rundspørge gennemført af DEA

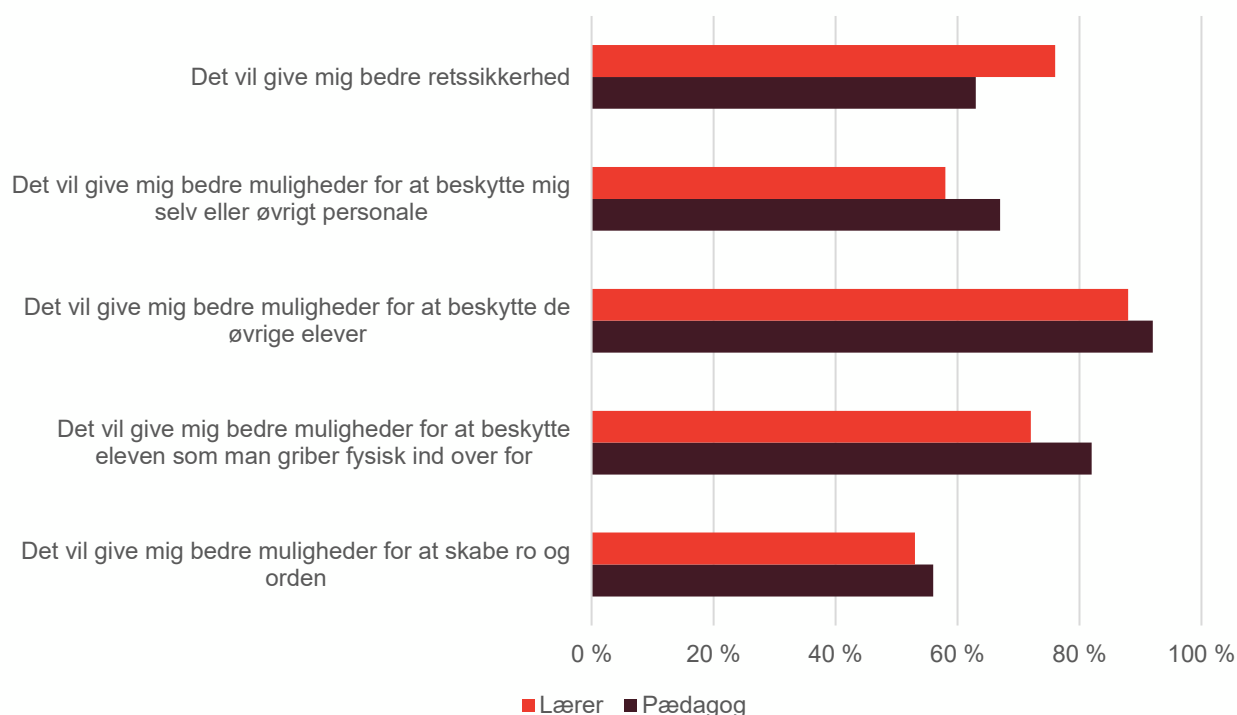
Anm.: Respondenterne har fået følgende citat fra lovforslaget, inden spørgsmålet. Regeringen har fremsat et lovforslag, hvor det blandt andet foreslås, at "skolens personale kan fastholde eller føre en elev væk fra en situation. Det kan være, når det er nødvendigt for at afværge, at eleven ødelægger eller beskadiger ting eller ejendom, eller hvis eleven udviser en adfærd, der er til fysisk fare, chikanerende eller krænkende for eleven selv, øvrige elever eller personalet, eller hvis eleven væsentligt forstyrrer undervisningen for andre". "Meget positivt" og "Positivt" er slået sammen, og "Meget negativt" og "Negativt" er slået sammen.

Især muligheden for bedre at kunne beskytte de øvrige elever fremhæves som positivt

I rundspørgen kan vi se, at det både for lærerne (88 pct.) og pædagogerne (92 pct.) er muligheden for at beskytte de øvrige elever, der bliver fremhævet af flest som en måde, hvorpå lovforslaget vil kunne påvirke deres arbejde positivt, jf. figur 3. Dernæst er det for lærerne bedre retssikkerhed, der bliver fremhævet næstflest gange (76 pct.), mens det for pædagogerne er muligheden for at beskytte eleven, som man griber fysisk ind over for (82 pct.).

Sidstnævnte er lærernes tredjemest fremhævede måde, hvorpå lovforslaget vil kunne påvirke deres arbejde positivt (72 pct.), mens det for pædagogerne er muligheden for at beskytte sig selv eller øvrigt personale (67 pct.).

Figur 3 // På hvilken måde vurderer du, at det vil kunne påvirke dit arbejde positivt?

Kilde: Rundspørge gennemført af DEA

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder.

05

Bekymringer vedrørende forslaget

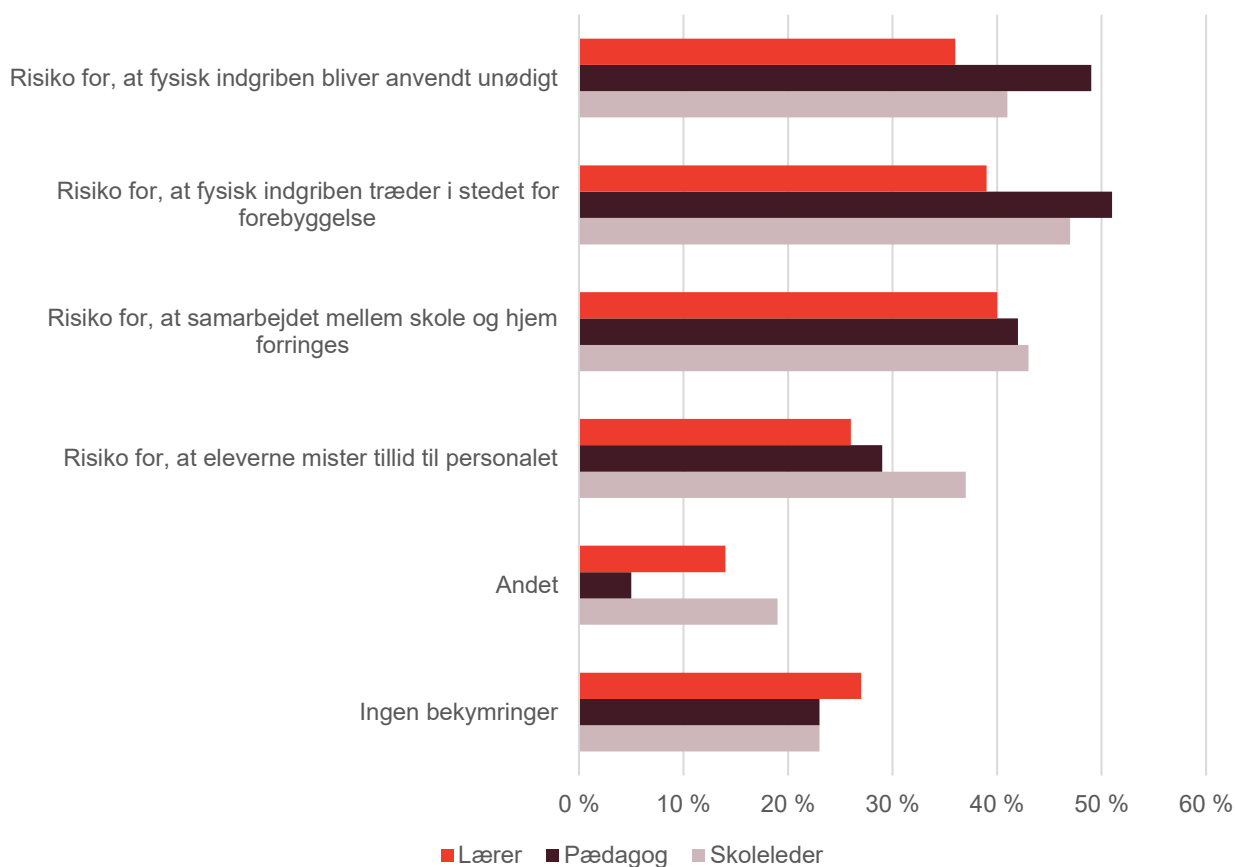
Bekymringer vedrørende lovforslaget

Den primære bekymring er, at fysisk indgriben træder i stedet for forebyggelse

Når vi i rundspørgen spørger om den primære bekymring ved lovforslaget, bliver der oftest udtrykt bekymring for, at fysisk indgriben træder i stedet for forebyggelse, jf. figur 4. Her svarer hhv. 51 pct. af pædagogerne, 39 pct. af lærerne og 47 pct. af skolelederne, at det er en bekymring.

Desuden bliver risikoen for, at fysisk indgriben bliver anvendt unødigt, og at samarbejdet mellem skole og hjem forringes, også fremhævet som bekymringer blandt lærerne, pædagogerne og skolelederne. Blandt skolelederne i vores rundspørge er der også lidt flere, der er bekymrede for, at eleverne mister tillid til personalet som følge af den mulige lovændring.

Figur 4 // Hvis lovforslaget bliver vedtaget, har du så nogle bekymringer?

Kilde: Rundspørge gennemført af DEA

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder.

06

Udfordringsbilledet

Udfordringsbilledet

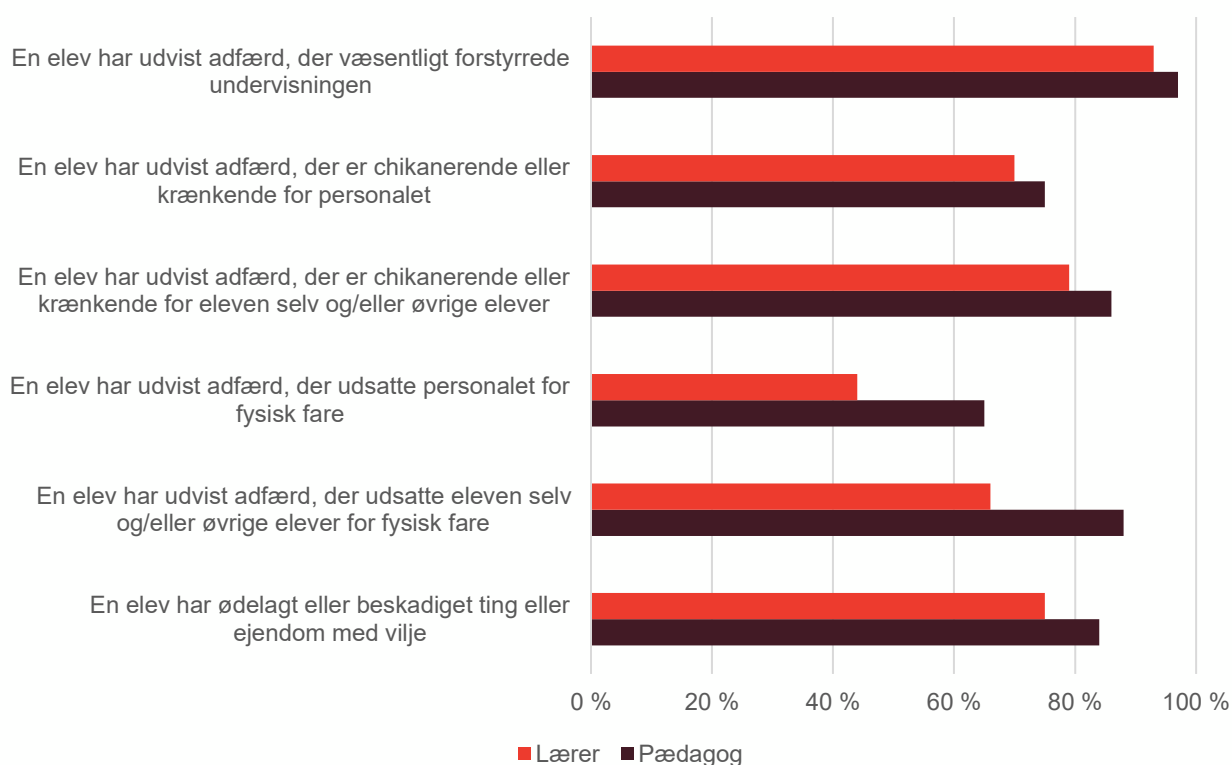
Oplevelser med udfordrende elevadfærd er udbredt blandt personalet i rundspørgen

6 ud af 10 pædagoger og knap hver anden lærer, der har deltaget i vores rundspørge, har oplevet, at en elev har udvist adfærd, der udsatte personalet for fysisk fare, i løbet af det seneste år, jf. figur 5. 88 pct. af pædagogerne og 6 ud af 10 lærerne har oplevet adfærd, der har udsat eleven selv og/eller andre elever for fysisk fare.

3 ud af 4 pædagoger i vores rundspørge har oplevet, at en elev har udvist adfærd, der er chikanerende eller krænkende for personalet. 7 ud af 10 lærere har oplevet det samme. Vi finder også, at knap 9 ud af 10 pædagoger og knap 8 ud af 10 lærere har oplevet, at en elev har udvist adfærd, der er krænkende eller chikanerede adfærd for eleven selv og/eller øvrige elever.

Kigger vi på forstyrrende adfærd, har 98 pct. af pædagogerne og 92 pct. af lærerne oplevet, at en elev har udvist adfærd, der væsentligt forstyrrede undervisningen.

Figur 5 // Andelen, der i løbet af det seneste år har oplevet følgende

Kilde: Rundspørge gennemført af DEA

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder.

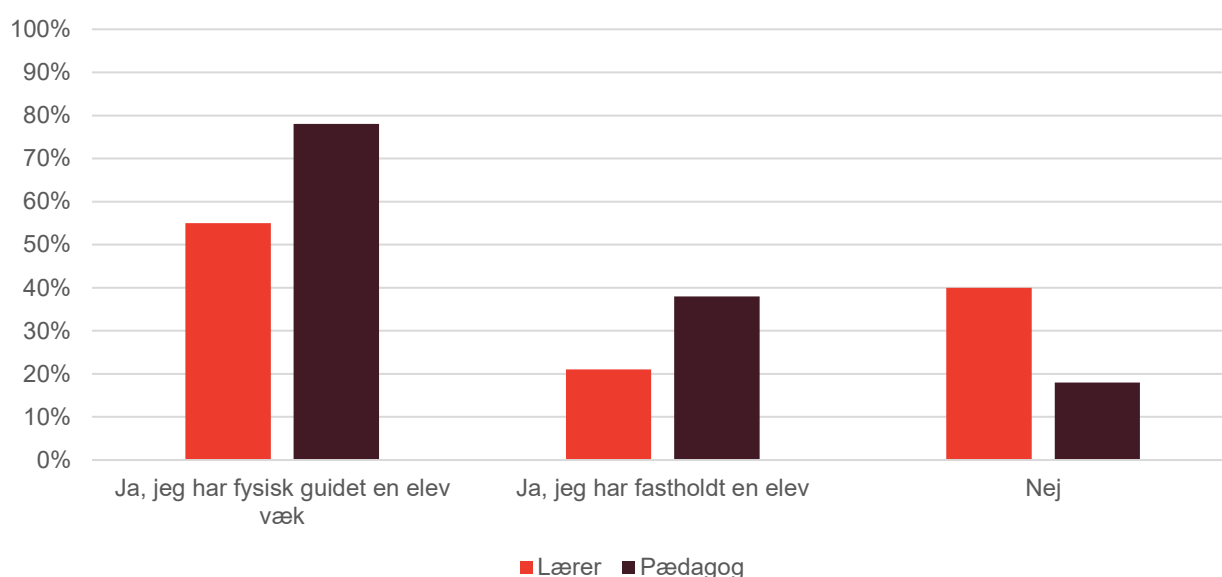
På baggrund af vores rundspørge er der ikke indikationer på, at der er overordnede forskelle mellem lærere og/eller pædagoger, der arbejder hhv. i indskolingen, på mellemtrinnet eller i udskolingen. Der er heller ikke indikationer på forskelle på baggrund af klassestørrelse.

Fysisk guidning er relativt udbredt, mens fastholdelse af elever er mindre anvendt

I vores rundspørge kan vi se, at lidt over halvdelen af lærerne (55 pct.) fysisk har guidet en elev væk i løbet af det seneste år, jf. figur 6. Andelen er større blandt pædagoger, hvor 77 pct. – knap 8 ud af 10 – i løbet af det seneste år fysisk har guidet en elev væk. Kigger vi på fastholdelse, er der 2 ud 10 lærere (21 pct.), der i løbet af det seneste år har fastholdt en elev. Andelen af pædagoger er igen højere, 37 pct. – knap 4 ud af 10.

Desuden er der også 4 ud af 10 lærere, og knap 2 ud af 10 pædagoger, der i løbet af det seneste år hverken har fastholdt en elev eller fysisk guidet en elev væk.

Figur 6 // Andelen, der i løbet af det seneste år har fastholdt eller fysisk guidet en elev væk

Kilde: Rundspørge gennemført af DEA

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder.

07

Data og metode

Data og metode

Rundspørgen blev gennemført ved hjælp af digital indsamling i januar 2026 og omfatter 965 respondenter, som er ansat i den danske folkeskole. Populationen består af 552 lærere, 174 pædagoger og 239 skoleledere fra i alt 77 kommuner.

Vi inviterede skolelederne på landets folkeskoler til at videreformidle rundspørgen til deres medarbejdere. I de tilfælde hvor det ikke var muligt at lokalisere skolelederens mail, er rundspørgen blevet sendt til skolens hovedmail. I alt er der sendt 1.080 mails til skoleledere eller hovedmails.

Givet indsamlingsmetoden er der en indbygget risiko for selektionsbias i forhold til, hvilke skoleledere, lærere og pædagoger der har valgt at åbne og besvare rundspørgen. Denne form for selvselektion kan indebære, at respondenter med særligt stærke holdninger til emnet eller flere oplevelser af behov for fysisk indgriben i højere grad har valgt at deltage. Det har ikke været muligt at vurdere respondentgruppens repræsentativitet i forhold til den samlede population af ansatte i den danske folkeskole. Resultaterne bør derfor fortolkes som indikative og ikke som udtryk for entydige konklusioner.

Rundspørgen tager udgangspunkt i de definitioner af fysisk indgriben, der fremgår af lovforslaget. Derudover har rundspørgen indeholdt baggrundsspørgsmål om respondenternes kommune, antal års erfaring, hvilke klassetrin, man arbejder med, samt klassestørrelser.

08

Litteraturliste

Litteraturliste

BUPL (2025). "Pædagoger kan miste jobbet for at beskytte børn: Nu griber minister ind". Lokaliseret den 2.2.2026 på: <https://bupl.dk/boern-unge/nyheder/paedagoger-kan-miste-jobbet-beskytte-boern-nu-griber-minister-ind>

BUVM (2025). "Udkast til lovforslag om fysisk indgriben i grundskolen er sendt i offentlig høring". Lokaliseret den 2.2.2026 på: <https://uvm.dk/aktuelt/nyheder/2025/november/251103-udkast-til-lovforslag-om-fysisk-indgriben-i-grundskolen-er-sendt-i-offentlig-hoering/>

DLF (2025). *DLF*: "Lærerne skal kunne gribe ind, når der opstår uro eller konflikter i klassen". Lokaliseret den 2.2.2026 på: <https://www.dlf.org/nyheder/dlf-laererne-skal-kunne-gribe-ind-naar-der-opstaar-uro-eller-konflikter-i-klassen/>

Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu